

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišču, I. nadstropje.

Rekopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Šlep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za **avstro-ogerske** dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrtletno . . . K 6.50
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za **vse druge** dežele i. **Ameriko** K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas** (inzerate) se plačuje od četverostopne petit vrste po 12 h, za večkratni natis primeren popust.
Posamezna št. stane 10 h.

Št. 101.

Telefonska številka 65.

Celje, v petek, 6. maja 1910.

Cekovni račun 48.817.

Leto II.

Francozi o trijalizmu.

»L'Information«, vplivni list francoskih finančnikov, je priobčil minole dni zelo zanimiv članek o naših političnih razmerah s posebnim ozirom na trijalizem. Ker bode morda zanimal tudi pri nas tega in onega politika (hrvaško in češko časopisje se obširno bavi z njim), ga podajemo v celoti:

»Ob času krize vsled aneksije Bosne in Hercegovine se je mnogo govorilo o trijalizmu. To krilato besedo so spravili v svet krščanski socijanci z namenom, da Jugoslovane še bolj navežejo na habsburški prestol. Trijalistični načrt obstoji v eventualnem ustvarjenju velike hrvatske države, katera bi bila ravnopravna z Avstrijo in Ogersko. To Veliko Hrvatsko bi tvorile sedanja banovina in Slavonija, nadalje Dalmacija, Istra, Bosna in Hercegovina in znabiti tudi slovenske zemlje. Ta veliki načrt, ki bi imel seveda temeljito spreminiti sedanjo dualistično monarhijo, si je dobil privržencev v visokih dvornih krogih in govori se, da celo prestolonaslednik Franc Ferdinand z njim simpatizira. Najiskrenejši zagovornik te ideje pa je bil bivši dunajski župan in vodja kršč. soc. stranke, dr. Lueger. Povdarjati se seveda mora, da ni te ideje zagovarjal toliko iz ljubezni napram Hrvatom kolikor iz sovraštva napram Madžarom. — Z velikim hrvaškim kraljevstvom je hotel ustvariti protiutež napram Ogerski in madžarskim imperijalističnim težnjam. Ta misel je gotovo kazala veliko bistroumnost, dasiravno bi bilo njeno uresničenje kaj riskantno, kajti nova Hrvatska bi si morala iskati oporo na Balkanu, kjer srbski narod ni gojil manj ambicioznih teženj ko Madžari sami. Trebalo je torej boriti s Srbi in istočasno mamiti Hrvate s sijajnimi upi in nadami. In na ta način smo videli naravnost čuden prizor: Dočim je Dunaj na eni strani z vsemi silami podpiral velikohrvaške osnove, se je trudil na drugi strani z veleizdajniškim procesom in drugimi strogimi odredbami streti odporno silo srbskega naroda. To je bila v prvi vrsti igra Aehrenthalove diplomacije, katero so okolščine do neke mere opravičevale. Skušalo se je graditi Veliko Hrvatsko na neslogi med Srbi in Hrvati, dasiravno v omenjenih deželah ni veliko manj Srbov ko Hrvatov. — Toda komaj je minila aneksijska kriza, je takoj tudi zginit trijalizem z dnevnega reda. Njegovi duševni očetje in propagatorji so ga spravili v temen kot v avstrijskem muzeju za zgodovinske kuriozitetete. Jugoslovani, posebej Hrvati, so brzo opazili, da se je dunajska diplomacija z njimi samo igrala. Osobito, ker ni nikoli resno mislila na uresničenje svojih obljub. Sicer je moral biti tudi vsakdo precej naiven, kdor jim je verjel. Kajti kako bi Nemci prostovoljno odstopili komu zemlje, ki bi jim potem za vselej zapirale pot do Jadranskega morja in se odrekli Trstu, katerega smatrajo za bodoči emporij Velike Germanije, kamor že sedaj neprestano dohajajo nemški izseljenci. In kako se more tudi verovati, da bi hoteli Bosna in Hercegovina s svojo srbsko-muslimansko večino tvoriti del velike hrvatske države

ko zahtevati za se najširšo autonomijo? Preostaja še Dalmacija — toda znano je, da je tudi navzlic resolucijam dalmatinskega deželnege zbora še daleč do združenja te dežele z banovino. — Trijalistični sen se je razblinil v prazen nič in večina resnih jugoslovanskih politikov ga je odstavila z dnevnega reda. Možno je, da se zopet pojavi v slučaju kakega konflikta med Pešto in Dunajem — a trajal bode samo tako dolgo, dokler bode v interesu Dunaja. Hrvati pa se vsled svojih skušenj ne bodo več dali omamiti in bodo računali z dejstvi kakoršna so.«

Slovenci!

Preteklo je 25 let, kar so slovenski narodnjaki ustanovili »Družbo sv. Cirila in Metoda«, ki naj ustanavlja in podpira narodne šole. Družba je doslej rešila že na tisoče slovenskih otrok potujčenja. Zdaj pa je krvni sovražnik začel uporabljati nova orožja: kupuje našo zemljo, naseljuje med nas nemške kmete, obrtnike, trgovce in uradnike. Vsa boljša mesta zaseda tujec, ki izrablja potem svojo moč, da izneveri svoje podložne narodu. Novemu nevarnemu orožju moramo zoperstaviti nov ščit in meč. Treba nam gospodarske-obrambne organizacije, ki bo čuvala slovensko grudo, v obmejnih krajih podpirala obrt in trgovino in ji skrbela za zaveden naraščaj. Taka organizacija bodi »Branibor«, ki mu je c. kr. ministerstvo notranjih zadev pravkar odobrilo pravila. Slovenci! Podpisani pripravljalni odbor Vas vabi, da pristopite društvu. Zaveda se, da so Slovenci preobloženi z narodnim davkom za društva, katera radi nove organizacije ne smejo vinarja izgubiti, »Branibor« pa je taka potreba, da se žrtvam zanj ne moremo in smemo dalj izogibati. Zavedamo se tudi, da »Branibor« ne bo vršil čudežev. A tudi s skromnim posredovanjem bo odvrnil marsikatero nevarnost, ki grozi slovenskemu gospodarstvu. Zato pa Vas vabimo k pristopu vse, ki vidite nevarnost, a vendar še gledate zaupno v bodočnost Slovenstva. Naš narod ni rojen poginu. Verujmo, da je življenje in napredka zmoglen. Odbili bomo napade, če bomo žrtvovali in delali. Naprej k temu delu in žrtvam! — Ljubljana, 1. vel. travna 1910. — Pripravljalni odbor »Braniborja«: 1. Aleksander Hudovernik, s. r., 2. Andrej Senekovič, s. r., 3. dr. Gregor Žerjav, s. r.

Politična kronika.

K POLOŽAJU V AVSTRIJI.

piše »Pester Lloyd« — glasilo grofa Aehrenthala na Ogerskem — sledeče: Avstrija stoji sedaj pred rešitvo narodnostnega problema in sanacijo železnične uprave, katera izkazuje milijonske deficite. Kar se tiče narodnostnega vprašanja, zlasti pomirjenja med Čehi in Nemci, ni upati tako kmalu na ugoden izid, dasiravno je od tega odvisno vsako nadaljnje delovanje vlade in parlamenta, katero more še le

vsled premirja med Nemci in Čehi dobiti trdno podlago. Reforma železnične uprave je neodložljiva, kajti tako gospodarstvo, kakor je sedaj na avstrijskih državnih železnicah, je nemogoče. Slabo gospodarstvo naše železnične uprave je koncem koncev dovedlo do mnenja, da bi bilo dobro dati železnice zopet v najem. Definitivne uredbe glede reforme poslovnika ne čakajo velike težave; Nemci so se že uverili, da se na Avstrijskem proti njim ne da vladati in bodo mirno odobrili reformo poslovnika. Od novih davkov bodeta odobrena davek na žganje in zvišanje osebnodohodninskega davka. Do velikega zakonodajskega dela pa ne bode prišlo.

JUGOSLOVANSKI MINISTER.

Splitska »Sloboda« (glasilo dalmatinskih naprednjakov) poroča iz jugoslovanskih krogov v državnem zboru: Ob zopetnem začetku državnoborskega zasedanja se pričakujejo važni sklepi glede preosnovne ministerstva. Akcija min. pred. Bienenrtha, ki se je doslej omejevala na intimne kroge, se bode kmalu pokazala tudi javno. Kakor se nam poroča iz dobro poučenega vira, se misli Jugoslovane glede rekonstrukcije zopet prezreti. — Kakor je znano, se boje planinski Nemci, da bi dobili z jugoslov. ministrom protiutež za svojo politiko na Štajerskem, Koroškem in Primorskem. Ako se oba jugoslov. državnozborna kluba ne zavzameta pravočasno za jugosl. ministra, je nevarnost, da se druge slovanske stranke udajo in da bodo Jugoslovani zopet opeharjeni. Stvar jugoslov. skupin mora biti, da našo zahtevo po jugoslov. ministru energično zastopajo in izvajajo primerne konsekvence, ako bi se nikdo na njo ne oziral.

VSTAJA V ALBANIJI.

Najnovejša poročila pravijo, da položaj v Albaniji nikakor ni takšen, kakor ga slikajo turški oficiji in uradna poročila turškega vojnega ministerstva. Turški častniki ne puste nobenega tujega častnika v gornjo Albanijo. — Navedemo najnovejše podrobnosti: V Albanijo ne dohajajo sedaj nobene nove čete več. Boji z vstaši se nadaljujejo in sicer sedaj okrog Djakove in Prizrena. Djakova je baže padla vstašem v roke. — Blizu Gilana so Albanci napadli in premagali turški transport z orožjem; 6 turških vojakov je ubitih, 16 ranjenih, 120 so jih pa Albanci razorožili. Dobili so v roke 48 zabojev streljiva.

VOLITVE NA OGERSKEM

se prično v ponedeljek dne 30. maja. Dasiravno se volitve iz že zadnjič v »Nar. Dnevniku« označenega vzroka niso razpisale uradno, je vendar sedaj mogoče dobiti pregled o kandidaturi. Vlada stranka je postavila vštrevši 14 Sasov 329 kandidatov, košutijanci 145, med katerimi jih samo 23 nima protikandidata, justhovci 100 kandidatov, od katerih jih je le 12 sigurnih; 58 kandidatov so postavili klerikalci, 48 narodnosti (sigurnih je 6 Rumunov in 2 Slovaka) — drugo so manjše frakcije.

LISTEK.

Oče Kondelik in ženin Vejvara.

Češki spisal Ignát Herrmann. —

Z avtorjevim dovoljenjem poslovenil Stanko Svetina.
(Trije izleti.)

VI. Po suhi zemlji.

Bila je vroča nedelja meseca julija. Komaj se je jutranje solnce dvignilo nad Prago, že je začelo pripekati, kakor bi hotelo popraviti vse, kar je zamudilo v pusti drugi polovici junija. Na nebu ni bilo oblaka, najmanjši veter ni zapihal. Od jutra se je žgala Praga in njeni tolsti prebivalci so se začeli počasi topiti. Možje, ki so škropili po ulicah, so omedlevali od vročine, vrabci so bežali omamljeni od žlebov na razbeljenih strehah, kjer so si ožgali kremplje, in od najnovejših hiš na Vinogradih so se luščile cele fasade, ki so bile dan pred tem težavno poslikane.

Tega afriškega dne se je potil mojster Kondelik že od jutra in ko je sedel k obedu, se mu je zdelo, da je vroča riževa juha razbeljen svinec, čebulna omaka k mesu žgoča lava in ko so prišli na mizo cmoki, se mu je zdelo, da meče v sebe žareče meteore. Vendar je srečno preстал vse te muke in ko je po poslednjem grizljaju zaprl usta, se je zavalil na divan in je zatislil oči.

Po celem stanovanju se je razširil duh po obedu, skozi okno je prihajal oddaljeni šum mesta ki je tuintam utihnil, kakor bi vse, kar živi, prenehalo dihati od vročine in nekoliko obupanih muh je tolklo z glavami ob steklo drugega okna. Gospod Kondelik je še nekaj časa slišal ves ta šum, potem pa so se mu trepalnice in ušesa zaprle popolnoma, tako da slednjič ni videl, ne slišal in ne čutil ničesar več, prav nič...

Zdelo se mu je, da leži komaj minuto, ko ga je nekdo rahlo dregnil. Gospod Kondelik je leno odprl oči in kakor za sivim pajčolanom se mu je pojavila postava njegove mile soproge. Gospodu Kondeliku se je ravnokar začelo sanjati, da stopa v kopalnih hlačah v morje, globoko samo do pasu in šumeče kakor plzenjsko, in prebujenje iz teh rajskih sanj ga je razdražilo.

»Kaj me dregaš!« je zamrmral.

»Stari, stari, vstani«, je rekla gospa polglasno; »že dve bo ura, Vejvara bo tu zdajzda — saj veš, da pojdemo na izlet — Pepica je že napravljena...«

Pred duševnimi očmi gospoda Kondelika se je pojavila grozna prikazen — izlet. Vroči zrak v sobi je padal nanj kakor svinec, po telesu so mu drsele kapljice potu, želodec se je boril dosedaj marljivo s precejšnjim obedom, nogi ste mu ležali nepremično na dolgem delu divana kakor dva centa — in sedaj naj vstane in gre na izlet! Strašna beseda za vsakega v tako vročem dnevu, ko stopi živo srebro na toplomeru po Réaumurju do šestintridesete stopnje nad ničlo, še strašnejše za gospoda Kondelika, ki se

je veselil, da bo mirno prespal celo popoldne in bo zlezal s svojega ležišča še le na hladni večer.

»No, spravi se, spravi se«, ga je spodbudila gospa Kondelikova, ko je videla, da gospod soprog ne javi nobene slasti, da bi se dvignil. »Ako si se z Vejvarom zmenil, moraš iti, da ga ne boš imel za norca!«

»Jaz da sem se kaj zmenil z Vejvarom?« je izbulil gospod Kondelik oči.

»No seveda si se zmenil«, je pritrdjevala gospa Kondelikova, »da napravimo tri prijazne izlete — spomni se, ko je bil z nami v četrtek — enega po suhi zemlji, enega po železnici, tretjega po vodi. — Rekla sta, da se to danes začne — danes imamo izlet po suhi zemlji...«

Pri današnji vročini ni mogel nikdo izustiti strašnejše besede za gospoda Kondelika. Po suhi zemlji. Njemu je bila sploh vsaka suša zoperen pojem, kaj šele danes, danes nekam po suhi zemlji — stresel se je. Vendar ni dolgo premišljal, kaj naj odgovori.

»Jaz ne grem nikamor!« je zamrmral odločno in se obrnil v zid.

Gospa Kondelikova je rekla z globokim in resnim glasom:

»Ampak Kondelik, tole bi moral povedati Vejvaru v četrtek in ne danes. To bi ga zelo razžalilo, ako bi ne šel...«

»Pojdita z njim sami!« je odvrnil kratko ubogi mojster in se ni niti obrnil.

»To bi bilo lepo, da bi šli brez tebe, brez očeta, dve ženski...«

Dopisi.

Iz slovenjgraškega okraja se nam poroča: V kratkem se vrše tukaj volitve v okrajni zastop. Ta sestoji iz 32 udov, od katerih je zastopstvo iz kmečkih občin 8 in veleposestva 8, torej polovica 16 v slovenskih rokah. Načelnik je bil od zadnjih volitev kompromisnim potom izvoljen in sicer je bil to Nemec Günther. Čudno je pri celi stvari to, da je ta bil voljen iz skupine kmečkih občin, katera je, kakor zgoraj povedano, v pretežni večini slovenska. Da bi se vbodoče v zastop volili samo delazmožni ljudje, jeklenega slovenskega značaja, sklical se je na pretečeno soboto v slovenjgraškem Narodnem domu od obeh slov. strank nekaj volilni shod. Vabilu se je odzvalo precejšnje število volilcev in zaupnikov obeh slov. strank, kateri naj bi sporazumno postavili kandidate. Toda na največje presenečenje vseh dobro mislečih Slovencev pri zborovanju vendar ni došlo do nikakega sklepa oziroma potrebnega sporazumljenja. Dosedajni nemški načelnik okrajnega odbora, Günther, protežiran od nekaterih slovenskih klerikalcev, je znal s samo njemu dano prefriganostjo vsak pameten sklep preprečiti. (Günther je tudi nemški občinski odbornik v Slovenjgradu!) On se boji, da bi se vendar enkrat slov. kmetu odprle oči in razjasnil njegov um. Günther pač zahteva, da ga zopet jedna izmed slovenskih volilnih skupin voli v zastop, kateri bi ga potem seveda zopet z nemško pomočjo spravil na mesto načelnika in s tem na čelo denarno močne okrajne hranilnice. Günther je kljub kompromisu v hranilnici vedno na strani Nemcev, saj imajo najhujši naši narodni nasprotniki Pungarschegg, Pototschnigg, dr. Kiesewetter, Rebul itd. v njej glavno besedo. Ti zaukazujejo tako, in fiat, kakor zahtevajo, četudi Turnverein in druga različna društva prosijo za podporo in četudi nemški dijaki dobivajo škrat večje podpore kot ubožnejši slovenski! Zakaj pa Güntherja Nemci iz skupine mesta in veleindustrije ne volijo? Ker vedo, da bi potem bilo celih 16 Slovencev, med tem ko imajo v tem slučaju, da ga nezavedni slovenski volilci volijo, z njim vred vendar 17 popolnih Nemcev. Želeti je pač, da bi se vendar Slovenci zjedini, ker je v nasprotnem slučaju dana velika nevarnost, da preide zastop v nenasitne nemške roke. Znano je, da celo velika večina duhovnikov več ne zaupa Güntherju, kateri samo radi svojih sveč trobi le navidezno v slov. klerikalni rog. Toda tu ima zopet par njegovih osebnih prijateljev, katerim pač Günther radi dobička gre na roke, svoje kremplje vmes. Ko je hotel Günther lansko leto v deželni zbor kandidirati, je izjavila slov. kmečka zveza izrecno, da tega kot Nemca vendar ne more kot kandidata postaviti. V okrajni zastop se ga pa od te strani sili? Gospodje volilci, pomislite vendar enkrat kaj počenjate! S tem se vendar sami bijete v obraz! Upoštevajte vaše voditelje duhovnike, kateri gotovo Güntherja predobro poznajo v kolikor vas je pristašev kmečke zveze in ga vam gotovo ne morejo priporočati. Saj na lisjaka se tudi ne more zanesti. Prihodnjič dalje.

Štajerske novice.

Klerikalci, obstrukcija in učiteljstvo. Na našo mirno in objektivno kritiko taktičnega postopanja klerikalcev, so nam mariborski listi še vedno dolžni — zagovor; kajti odgovarjati se razun psovk v resnici ni dalo ničesar. Dolžni so tudi še točen zagovor na vesti glede pogajanj v Gradcu, katera so nekateri gospodje z Nemci skrivaj, ne da bi koga vprašali, vodili, da so se ta pogajanja — »neoficijska« seveda, da se »Straža« preveč ne razburi — v resnici vršila, vemo ne le mi iz sigurnih virov, temveč so to potrdili tudi graški listi. In bila so ta pogajanja že tako daleč, da se je moglo o njih reči, da so dozorela: kajti izvedelo se je za termin prihodnjega deželnozbornskega zasedanja. »Tagespost« je v svoji blebetavosti celo razkrila podrobnosti dogovora. Vse

to smo pribili in našli — in reči moramo, da je naše odkritje silno, silno vplivalo na Sp. Štajerju. Dasi so klerikalci pri nas glede svoje politične poštenosti na najslabšem glasu in mora pravzaprav vsakdo tožiti, ako se mu reče klerikalec, se jim vendar toliko drznosti še mnogokje ni prisojalo. — Klerikalnim izgovorom, da smo zvezani s štajercijanci, se je vse smejalo. . . . Nerodnejše se klerikalci niso mogli »zagovarjati«. Ker so videli, da to ne vleče, so se sedaj spravili nad učiteljstvo. Beda našega učiteljstva je splošno znana in so se čutili celo klerikalci primorane, staviti v dež. zboru predloge glede zboljšanja učiteljskih plač. Četudi je gotovo, da bi nemško-nacionalna večina ne dovolila zvišanja in zboljšanja, kakor ga že tolikokrat ni — a kdor je v sili, upa in pričakuje ter se lovi okrog zadnje bilke.

Navzlic svoji bedi pa se je učiteljstvo vendar dosledno in častno postavilo v vrste ostalih stanov, ko smo imeli meseca februarja velike shode proti Gradcu in za obstrukcijo. Ako danes vlada tuintan med učiteljstvom nevolja — kdo jo je drugi zakrivil ko klerikalci sami? Učiteljstvo vidi, da hočejo klerikalci boj celega naroda in vseh stanov izkoristiti za se — če bo šlo — če ne pa iti zopet v Gradec tlake delat, samo da dobe kake napitnine za se. Kaj naj k takemu postopanju reče ne le učiteljstvo temveč vsa javnost? Razume se, da na našo kritiko glede obstrukcije in naše tozadevne članke učiteljstvo ni niti najmanj vplivalo. Klerikalci si za svoje izdajstvo in svoje težke grehe iščejo grešnega kozla — to je vse in ta misel je tudi vodila dr. Korošca, ko je pisal zadnji uvodnik v »Straži«.

Odbor Kmečke Zveze je imel včeraj svojo sejo v Mariboru. Gg. Korošec in Robič sta se na naše opomine vendarle spomnila, da bi bilo dobro povprašati odbor svoje stranke po mnenju glede kravje kupčije v Gradcu. Kaj se je sklenilo, še ni znano; pač pa se je govorilo sinoči po Mariboru, da je odbor določil za Ježovnikov okraj kandidata v osebi — dr. Verstovška.

Odlomek iz poglavja o klerikalni lažljivosti. — V svojem glasilu o našem shodu pri Sv. Bolfenku nad Središčem, ki je seveda čisto po klerikalno zlagano — kar je pa irelevantno! — piše »Slov. Gosp.« med drugim, da smo s shodom dosegli le neuspehe, češ da je vsled shoda več mož izstopilo iz narodne stranke, med njimi tudi g. J. Z., veleposestnik v Središču. Gospoda pri »Slov. Gosp.« ni mogla bolj očitno dokumentirati skrajne lažljivosti svojih dopisnikov, kakor baš s tem dopisom. Naj zadostuje, da podamo pojasnila, ki nam jih pošilja g. Jakob Zadravec (on je mišljen pod črkama J. Z.) sam: »Ko bi me bil Gospodar z imenom navedel, poslal bi mu popravke, ker pa to ni slučaj, konstatiram, da je to (Gospodarjevo poročilo namreč) tendenciozno zavita laž. Resnici na ljubo Vas prosim, da vzamete sledeče na znanje: Mene se zadnji čas večkrat in pri vsaki priliki napada, da imam v eni svojih hiš žida za najemnika — trgovca in da nameravam vzeti za mlinsko podjetje poslovdjio, ki je tudi žid. Prijatelji ki poznajo moje nevzdržljive razmere, vedo, da sem tri leta po vseh mogočih časnikih iskal kupca oziroma najemnika, oziroma poslovdjio, pa se mi ni posrečilo najti primerne osebe. G. Fridrich pa je v narodnem oziru miren, je naročnik narodnih listov, član vseh srediških društev, se udeležuje vseh slovenskih prireditvev, voli, kjer ima pravico, s Slovenci. Da meni vzkipi kri, če se mi v družbi pri prijetni zabavi začne tozadevno zabavljati, bo vsakdo razumel. (V razumevanje stvari pripomnimo, da so v družbi, ki je bila po shodu zbrana, padle na naslov g. Zadravca nekatere opombe, ki so ga razburile. Op. uredn.) Zato sem rekel, da rajše, kakor bi se dal še dalje napadati od raznih oseb, izstopim iz glavnega odbora stranke in iz krajevne organizacije, da mi kot funkcionarju stranke ne bo treba s svojo prisotnostjo na shodih dajati povoda za zabavljanje na mojo osebo. Da ostanem zvest pristaš nar. stran-

ke, o tem itak nobeden pameten človek ne dvomi. Vaš Jakob Zadravec. — Mislimo, da je s temi izjavami dovolj izpodbita laž »Slov. Gosp.« in da nam ni potrebno ničesar več pripomniti.

Imenoval je namestnik grof Clary namestniškega kanclista g. Franca Vidica za okrajnega tajnika.

Iz poštne službe. Ker se je oglasilo neobičajno veliko število prošnikov in prošnic za toletno poštno-oficijsko prakso, se odslej naprej ne upoštevajo več ženskih prošenj.

Iz Laškega trga. Neki čevljarski pomočnik Ant. Mihalič je na sumu, da je ukradel več denarja, srebrno uro z verižico in delavcu Francu Goričniku delavsko knjižico. Kdo kaj zve o njem, ga naj nazi-
znani.

Drznosti železničnih uradnikov. Proti uradnikom na Pragerskem se pritožbe zaradi njihove nestrpnosti in neuljudnosti napram slovenskim strankam naravnost čudno množijo. Sinoči je zahteval nek gospod na Pragerskem slovenski dopolnilni listek za ekspresni brzovlak do Celja; uradnik pa ga je mesto, da bi mu ustregel, nahrulil in ga razžalil, zaradi česar bo moral možakar pred sodnijo. Dotični Slovenec je moral na to brez dopolnila stopiti na vlak in ga je moral seveda dražje plačati, o čemur pa se še bode zmenil z Južno železnico. **Pozivamo nujno vse Slovence, da na naših postajah dosledno zahtevajo vozne listke slovenski in da nam vse slučaje uradniških neuljudnosti in neotesanosti takoj naznani.** Z vsemi žalitvami, katere si dovolijo predrzni prusaški uradniki Južne železnice napram Slovincem, pa takoj pred sodnijo in do uprave Južne železnice. Ta svojat mora iz Sp. Štajerja!

Z Bogom za ubogi narod! Umr! je pred kratkim — govori se, da neke v Halozah — spodoben in bogaboječ župnik. Blagopokojni je imel samo eno slabost — ni znal natančno ločiti imetja svete cerkve in faranov od svojega. Šli so tisoči cerkvenega denarja — in tisti teden pred smrtjo je začela grizti tamonje cerkvene očke, ki so poprej župniku preveč gledali skozi prste, vest, kaj bo po župnikovi smrti, če ni nikjer nič denarja? Zbrali so se in šli v farovz; tam so vprašali najprej po župnikovem zdravju in pogovor se je zasukal tudi na cerkvene račune. . . . Tu pa je zavpil navzoči kaplan: »Kaj, vi brezbožniki, vi gospodu še na smrtni postelji ne daste miru! (S povzdignjenim glasom.) Pojdite, zapustite to hišo!« Kmetje so šli. . . . Poskusili so še enkrat to srečo, toda zastoj. — Po smrti so pa močje šli in pregledali blagajno, knjige in račune: videli so takoj, da je šlo vse po vodi in po — grlu. Resnično, nedosežna je ljubezen in prijateljstvo naše duhovščine do kmečkih žepov.

Gospodu dr. Schröderju na Muti v svarilo! — Par dni je od tega, kar je srečal neke na cesti Slovenec imenovanega doktorja ter ga pozdravil z uljudnimi, običajnimi besedami; ta gospod mu je pa na mesto uljudnega odzdrava zaklical izzivajoče: »Heil!« Gospodu doktorju je dobro znano, da je dotična oseba slovenskega mišljenja in prepričanja, torej se more njegov odzdrav smatrati le kot — ne-taktnost ali pa kot — pomanjkanje olike. Svetujemo mu, da tako burševsko obnašanje odloži enkrat za vselej; sicer bo še tisto trohico spoštovanja zgubil med ljudstvom, ktera mu je preostala od slavnega Drakslerjevega tepeža. In zamorca tudi g. dr. Gränitz ne bo opral!

Iz marnberškega okraja. Preteklega mesca se je delila v tukajšnjem okraju krma med tiste kmete, ozir. kočarje, ki so najhuje občutili lansko sušo; istotako so dobili denarno podporo za škodo, povzročeno po lanski toči večinoma le manjši posestniki in najemniki. Vsled tega so nekateri večji kmetje sedaj precej razburjeni in na vse pretege zabavljajo čez občinske zastope; gotovo pa, dotične v prvi vrsti le Nemci hujskajo in s prave poti odvrčajo, kar je n. pr. zlasti v Vuzenici jako verjetno, ker je tam občinski zastop v slovenskih rokah in vsled tega različni

»Le pojdita«, je mrmral gospod Kondelik, ki je začel zopet dremati, »jaz se ne bojim za vaju!«

»Da se ti ne bojiš«, je zaklicala gospa, »to ti verjamem in me dve bi se ne izgubile; toda ali je to spodobno, kaj, na to ne pomisliš! Me same z mladim možem, brez očeta, brez glave družine! Dobro, — ostani doma, ampak potem ostanem tudi jaz in Pepica tudi — in kam bomo gledali, ko pride gospod Vejvara! On je človek kakor ovca — blaga duša, da jo je treba iskati — ampak slednjič mine vsakega potrepljivost. Res, Kondelik, včasih si ravno tak kakor bi ti ne bilo prav nič mar Pepice — tako ne smeš delati. In ko bi tudi tega ne bilo, Kondelik — pomisli tudi nekoliko na sebe — vsak dan si starejši — in tako težko dihaš — in vedno na divanu — veruj mi, da zadene mrtvoud najrajše na divanih.«

Mojster je odprl oči in je pogledal soprogo neizrečeno očitajoče.

»Vidiš Beti, tega mi ne smeš govoriti! To je od tebe prav brezsrčno! Ali ne tekam cel teden? Ali ne pomagam, kjer je treba? Ali ne zaslužim samo malo tega nedeljskega počitka? Ali morem za to, da se redim?«

Gospo je skoro jezilo, da se je tako pre naglila, čeprav je mislila s svojimi zadnjimi besedami prav resno.

Toda divan je zaškripal, gospod Kondelik je vstajal. Z globokim vzdihom in z grozno kletvico, ki mu je ušla med zobmi, je vstal, obrisal si z modrim robcem čelo, iskal razmetano obleko in se je začel oblačiti.

Bil je tudi zadnji čas. Komaj se je obul in oble-

kel telovnik, se je zaslilo trkanje na vrata in na vljudni poziv gospe Kondelikove je vstopil Vejvara v lahki poletni obleki s slamnikom in solnčnikom v roki. Gospa je šla k njemu in ga je prijazno pozdravila, mojster Kondelik je zamrmral nekaj v pozdrav, oblačil se naprej in pihal kakor lokomotiva. Preklinjal je vse izlete in pošiljal žalostne in bolestne poglede divanu, od katerega je bil tako neusmiljeno odtrgan.

Zaškripala so vrata stranske sobe in pojavila se je Pepica, v lahki obleki rumenkaste barve, s slamnikom na glavi, z rokavicami in z novim solnčnikom v desnici. Bila je v tej obleki zelo lična in današnja vročina se je ni lotila. Nasprotno, čakala je zelo nestrpno, da pride ven, na ulico, pred hišna vrata.

Pristopila je k Vejvaru, podala mu roko in je zašepetala nekaj besed, na kar je glasno vprašala: »In kam pojdemo danes, gospod Vejvara?«

»Je že zmenjeno, gospodična, od četrтка, da gremo v Šarko!«

Gospod Kondelik je pridržal sapo, ko je slišal o Šarki. Zakaj pozabil je od četrтка na vse, o čemur je govoril v večernem hladu na vrtu »pri Tomažu«, pozabil, da mora danes iti po »s u h i z e m l j i«, in popolnoma pozabil, da je ta krasni in osvežujoči izlet namenjen na Šarko. In sedaj mu je vstala pred očmi v polni grozoti utrudljiva pot iz Ječne ulice skozi mesto k Karlovemu mostu, čez most, malo

*) Šarka je kraj blizu Prage, kamor hodijo Pražani poleti na izlet.

Stran k vojašnicam pod Brusko in tu se je pojavil pred njim oni grozni grič, Bruska, katero je plezal po z i m i s trudem, ki pa je po l e t i naravnost peklensko strašilo nesrečnim izletnikom. . . .

»V Šarko pojdemo?« je zaklical bojzljivo Vejvaru.

»Da, gospod, kakor smo se v četrtek zmenili«, je odgovoril Vejvara. »In v Vragovem mlinu pride-mo vkup z gospodom svetnikom Vonasko in njegovorođbino — gospa in brat gospoda svetnika sta se odpeljala že jutraj z vlakom — in gospod svetnik me je še v pisarni opomnil, da ne bi pozabili. . . .«

Gospod svetnik je bil predstojnik Vejvarov, in če ga je gospod svetnik pričakoval, potem se temu ni mogel izogniti. Gospod svetnik se je veselil taroka in brez kart sploh ni hodil na izlet. Gospod Kondelik bo tretji.

Mojster je povsili glavo. Nobene pomoči ni več. Zadnjikrat se je ozrl na divan, tako žalostno, kot da bi mu šlo na jok. Bilo je sicer tudi na divanu vroče toda vsaj mir — in zaspal bi bil. In sedaj mora kolovratiti v Šarko, po tej neskončni, zaprašeni, prazni cesti, bodisi čez grič »k Matiji« ali čez grič pri Vileslavinu, toda na vsak način in povsod na grič in zopet doli!

Kako grozno stvarstvo je tak človek, ki si izmišlja izlete in ki jih ima takoj celo serijo. In danes se šele to začne in k a k o začne! P o s u h i z e m l j i . . . ! —

Dalje sledi.

nemški mogočnejši ne pridejo do »svoje« veljave. — Potreba je torej, da se cela zadeva nekoliko pojasni na tem mestu: Občinskim zastopom pristojna edinole naloga, da priporočajo oškodovane c. kr. okrajnemu glavarstvu, nikakor pa ni v njihovi oblasti, da bi s a m i odmerili posameznim odškodnino, temveč je stvar c. kr. okr. glavarstva, katero svoto določi vsakemu oškodovanemu. Če se torej pri delitvi denarja ni vsem in povsod ustreglo tako, kakor se je pričakovalo, ne zadene zaradi tega niti najmanjša krivda občinske zastope. Tudi c. kr. okrajnemu glavarstvu se ne more očitati pristransko postopanje, če se je le nekaterim prisodila odškodnina; kajti razpolagalo se je s tako malenkostno vsoto, da niti desetine povzročne škode ni dosegla. Kdo je torej kriv? Izključno le naša avstrijska nemška vlada, pa nihče drugi! In te žalostne razmere se ne bodo spremenile, dokler se ne zjedinite in pokažete gotovim hinavskim prijateljem zobe. Ne slušajte krivih prerokov, t. j. posilincev, ki vam priporočajo lažnjivega »Štajerca« kot sveto pismo, ki smatrajo obrekovanje svojega bližnjega — Slovenca — kot besedo božjo. Pokažite, rojaki, da pri vas še vedno zaleže dober svet!

Iz Slov. Bistrice. Moška podružnica nemškega »Schulvereina« je štela v minulem letu 102, ženska pa 112 članov. Ako bi prešteli člane Ciril-Methodove podružnice?

Konec krokarja. 19 letni Arpad Toth v Mariboru je zašel v slabo družbo in prekrokal zadnji čas cele noči. Fant je prišel vsled tega menda v različne stiske in se je v sredo po zadnji prekrokanosti noči ustrelil.

Narodni svet je imel včeraj v Mariboru svoj občni zbor. Podalo se je poročilo o lanskoletnem delovanju in so se storili nekateri sklepi za prihodnost. Podrobnosti se seveda odtegujejo javnosti. Klerikalcev navzlic povabilu ni bilo — in so s tem znova dokazali, da jim ni za nobeno složno delo niti ne v takih zadevah, ki se tičejo celega naroda.

V pokoj stopi c. kr. okrajni zdravnik v Mariboru dr. Albert Leonhard.

Poduradniki južne železnice iz pisarniške službe so imeli včeraj v Mariboru protestni shod zaradi tega, da jim Južna železnica navzlic obljubi in obvezi noče dovoliti takega zboljšanja kakor ga imajo poduradniki na državnih železnicah.

»Slovensko stražo«, društvo za podporo lažnjivega klerikalnega časopisja, mislijo ustanoviti klerikalci dne 11. maja v Ljubljani.

a Glavne počitnice na srednjih šolah se prične letos 2. julija in trajajo do 9. septembra.

a Iz Ptujja. Ptujška policija ima na slovenske gostilne posebno piko. Dočim so nekatere nemške gostilne pol ure in še dalje po policijski uri odprte, ne da bi se jih naznanilo, so slovenski gostilničarji takoj kaznovani, če imajo le nekaj minut po policijski uri odprto. In še več: možakarje se je že opazovalo, da so splezali celo na okna in gledali v sobo. Kdo je storil to na pr. zadnjič ob 10. uri zvečer pri Mahoriču? Ali bi ne bilo bolje, ko bi nekateri raje pazili na dom in ženo? Jeli, g. Marinc?

a Drobne novice. Izvoljen je za župana v Jarenini Slovenec Anton Lorber. — Umrli je v Laporju pos. Matevž Pivec. Bil je sicer klerikalec — a se je odlikoval po tem, da je bil odločno naroden.

Društvene vesti.

a Odbor slov. akademičnega društva »Ilirija« v Pragi se je konstituiral za letni tečaj sledeče: predsednik cand. iur. Mate Suhač, podpredsednik cand. iur. Jože Tašner, tajnik stud. iur. Juro Korent, blagajnik stud. iur. Drago Kranjc, knjižničar stud. tehn. Jože Brajnik, gospodar cand. iur. Milan Bogataj, arhivar stud. iur. Rihard Pinter, namestnika cand. iur. Tone Suhač, stud. iur. Milan Makar, preglednika abs. iur. Milko Hrašovec in cand. iur. Jože Vidmar.

Druge slov. dežele.

a Strupene pilule na Kranjskem. Preiskovalni sodnik vitez Grasselli v Ljubljani je izpustil že dva osumljenca iz zapore, ker se je dokazalo, da nista popolnoma nič zapletena v afero; pridržal je pa tretjega, o katerem javnost ne ve, da li se je sum proti njemu povečal ali ne. Iz Trsta je bilo pozvanih na pričevanje 5 oseb, med temi tudi štajerski rojak dr. Irgolič; vendar pa nobeden ni mogel nič posebnega pričati. Po poročilih iz Logatca se sum obrača vedno bolj proti neki osebi, na katero se prvotno niti ni mislilo. Fran Hladnik se bode dal sam zaslišati, da prej ko prej razprši sum, ki je morda možen. Zaslišane bodo tudi razne priče iz Logatca in grafologi radi pisave na pošiljavi.

a Brezvesten brivec. V Trstu je neki brivec ponudil 23 let staremu Perisu, ki se je prišel brit, steklenico in mu zažugal, da mora piti iz nje, ker je sicer »malovrednež«. Peris je mislil, da je v steklenici kaka imenitna pijača in je

parkrat požrl. Takoj pa je začutil veliko bolečino, kajti pil je octovo kislino. Brivec se bode moral zagovarjati pred sodiščem, ker se je tako neusmiljeno igral s človeškim zdravjem in življenjem, ki je v nevarnosti.

a Šulferajn pred Ljubljano. Na Mostah pri Ljubljani se je obetalo sezidati krvavo potrebno osemrazredno ljudsko šolo, ker je šulferajn tudi hotel postaviti svojo nemško šolo, kar bode gotovo storil v doglednem času. Občina je mislila zgraditi z velikodušnimi podporami šolo, a sedaj o velikodušju znanih mož ni nič več slišati. Gotovo je, da bode radi slovenske zanikarnosti in Giullinijeve briznosti, ki ima tam kemično tovarno, prej stala šulferajnska šola, katera bode napravila pred Ljubljano nemško kolonijo. Tako delamo povsod!

a Praznovanje 1. maja. V Zagorju ob Savi so si med praznovanjem prvega maja steklarji in brusarji skočili v lase ter si trgali znake in zastavice med seboj. Ko so pa zapazili tudi slovenske zastave so planili »združeni socijalisti« nad nje in kričali: Pfui, pfui, nieder mit der Schweinerei! To se je v Zagorju prvič slišalo in prvič so tamkajšnji socijalisti pokazali, kako razumejo mednarodnost.

a Novi Lurd. Srečni Slovenci, ki imajo sedaj tudi na lastni zemlji novi Lurd! Šmihelski župnik Peterlin je v Kandiji pri Novem mestu dal zidati Novi Lurd, ki bode zdravil vse bolezni, saj ga je v tak namen posvetil in blagoslovil sam župnik, da je Kandija čisto podobna francoskemu Lurdu in da ljudje naj vedno in vedno molijo, da se jim pokaže Marija, kakor se je svoje dni pokazala pobožni Barbiki. — To je »prosvetno« delo.

a Drugi prihod Halleyevega kometa je že doživel c. kr. svetnik Dralka v Ljubljani, kar je gotovo redek doživljaj.

a »Jugoslovanski krematorij«, društvo za vpepeljevanje mrtvih, je že vložilo pravila na ministerstvo notranjih zadev. Dokler ne bode v Avstriji dovoljeno vpepeljevanje, bode društvo oskrbovalo članom vpepelitev v Draždanah, Lipskem ali Kemnici (Chemnitz). Skušala se bode tudi ustanoviti zavarovalnica, kateri se bodo vplačevali prispevki za vpepelitev.

a Koroški obrtniki in — nemški nacjonalci. Na svojem shodu dne 2. maja v Celovcu so nemški koroški obrtniki obsodili pisavo koroških »Freie Stimmen« in soglasno sklenili, da od sedaj ne sme na nobeno njihovo prireditel priti zastopnik »Freie Stimmen«. Zgražali so se nad ravnanjem nemškonacionalne stranke, ki obsoja obrtništvo, če se vede mirno in znošno in ga psuje, da je nenarodno, samo pa izdava celo ob volitvah slovenske plakate in se sploh včasih vede skrajno prijazno napram nenemškemu denarju. Za Slovence je ta pojav kajpada skoro brez pomena, a zanimivo je gibanje na Koroškem.

Dnevna kronika.

O Hofrichterju. — Preiskava je sedaj pojasnila marsikaj, o čemur se je prej dvomilo radi nasprotujočih pričevanj. Vsakdo ve, kolika vrednost se je polagala na to, je li Hofrichter res rabil znane škatljice za šiviljski necessaire ali ne; sedaj se je dokazalo, da je to res, a le tako, da je delal necessaire še le potem, ko je že odposlal strup. S tem je seveda hotel le zmešati le sled. Tudi s kininovim nakupom je slično. Dognano je namreč, da je Hofrichter kupoval kinin in zdravila za psa po Leopoldovem, v času torej, ko so Hofrichterjevi bili že zopet v Lincu. Hofrichterjeva je prej izjavila, da o kininu nič ne ve, a oblate je rabil mož po njenem izpovedanju za psa. Za cijankalijeve zaklopke je rabil Hofrichter popolnoma nove oblate, a ne onih, iz katerih bi bil izpraznil kinin. Kemiki bi bili sledove kinina gotovo dognali. Tako sedaj prihaja vse na dan.

Pravda proti Tarnovski. Prilukovov branitelj dr. Luzzati še vedno nadaljuje svoj govor, ki ga je začel v soboto. Tudi v sredo je govoril zelo proti Tarnovski, katero je na podlagi pisem, ki jih je pisala Prilukovu in Naumovu, z uspehom pobijal. Branitelj je navedel, da je Tarnovska nekoč prisilila Prilukova, naj piše pismo, v katerem zagotavlja, da ni nikoga dolžiti, da bi bil povzročil njegovo eventualno smrt. S tem se je hotela Tarnovska prepričati, da ima Prilukova popolnoma v oblasti. Med izvajanjem braniteljevimi se je Tarnovska večkrat zaničljivo nasmehnila. Kljub temu je branitelj nemoteno izvajal, da je Tarnovska tudi vedela, da denar, ki jej ga daje Prilukov, ni pošten. Ona ni mogla verjeti, da bi bil denar dobil. Luzzati je dokazoval, da je načrt, umoriti Komarovskega, ustvarila Tarnovska.

Za Meštrovlič-Račkega razstavo imajo Slovenci, ki prihajajo v Zagreb, plačati samo polovično vstopnino.

Socijalisti na Ogerskem so proglasili svojo volilno listino. Strankarsko glasilo »Nepszava« javlja,

da se je stranka odločila v 70 okrajih postaviti lastne kandidate in da pobira prispevke za volitve. Socijalisti so nadalje izdali pol milijona letakov, s katerimi agitirajo za svoje kandidate. Zenimivo je, da so letaki tiskani v vseh jezikih, ki se govore na Ogerskem.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

DRŽAVNA ZBORNICA.

Dunaj, 6. maja: V začetku današnje seje je predlagal posl. Choc, naj bi se reforma poslovnika odložila z dnevnega reda. Predlog je pa zbornica z vsemi glasovi proti češko-radikalnim in gališko-rusinskim odklonila. Na to se je pričelo prvo čitanje poslovnika reforme.

OGERSKI MINISTERSKI PREDSEDNIK NA DUNAJU.

Budimpešta, 6. maja: Ogerski ministerski predsednik je došel danes jutraj ob 7. uri na Dunaj. Opoldne ga je sprejel cesar v zasebni avdijenci.

TURŠKO URADNO POROČILO O VSTAJI V ALBANIJU.

Carigrad, 6. maja: Turška vlada je izdala posebni komunike, v katerem pravi, da je že 5 dni okrog Djakove in Ipeka vse mirno. Mir se počasi vrača v deželo, vstasi kažejo vedno več volje, da se podvržejo.

ANGLEŠKI KRALJ NENADOMA ZBOLEL.

London, 6. maja: Včeraj dopoldne je kralj Edward še sprejel več ljudi v avdijenco, tekoma popoldneva pa je naenkrat zbolel in poročila o njegovem stanju so zelo črnogledna. Prestolonaslednik princ Wales se je vrnil kasno ponoči v svojo palačo.

London, 6. maja: Poročila o bolezni kralja Edwarda so zelo vznemirila vso javnost. Proti večeru se je nabrala silna množica ljudi okrog Buckingham palače, katera je hotela čitati ali slišati zadnji bulletin. Listi so privedli posebno izdajo. Gledališke predstave so bile deloma odpovedane, kjer so se pa vršile, so bile prekinjene in gledalci so stoje peli narodno himno. Ceste okrog kraljeve palače so vse pokrili, da bi vozovi ne povzročali ropota in trušča. Pacient je jako dobre volje.

London, 6. maja: O polnoči so imeli zdravniki zopet posvetovanje. Kralj je mirno zaspal.

POTRES RAZDJAL MESTO.

Novi Jork, 6. maja: Iz S. Juana v državi Nicaragua poročajo, da je potres razdjalo mesto Chartago v državi Costarika. 500 ljudi je ubitih; podrobnosti manjkajo, ker je razdjana postaja in so žice pretrgane. Več sto ljudi je tudi ranjenih.

SMRTONOSNA EKSPLOZIJA.

Birmingham (Alabama), 6. maja: V premogovniku Paos Coal and Cose comp. se je zgodila strašna eksplozija, vsled katere je poginilo 150 ljudi; novejša poročila pravijo, da celo 185. Eksplozija se je zgodila v rovu št. 3. 150—200 m pod zemljo; jamo je napolnil takoj grozen, uničujoč plamen in pok je bil tako silen, da so ga slišali več milj daleč. Rešilna dela so mogli pričeti več ur kasneje. Prebivalstvo je silno razburjeno.

TORPEDOVKI TRČILI SKUPAJ.

Pariz, 6. maja: V Cherbourgu ste trčili skupaj torpedovki št. 308 in 320. Slednja je hudo poškodovana. Podrobnosti manjkajo.

IZ TABORA ČEŠKIH KONSERVATIVCEV.

Praga, 6. maja: »Katoliško-politično društvo za Češko« je imelo v Merkurjevih dvorinah svoj občni zbor. Na tem zborovanju je došlo do nekaterih pomembnih političnih izjav. Grof Nostic je dejal, da se češki konservativci nikakor ne morejo strinjati z nekaterimi programnimi točkami krščanskih socijalistov. Češko konservativno plemstvo bo prej ko slej varovalo in ščitilo interese dežele in naroda. Med burnim odobravanjem je izjavil na to knez Lobkovic, da je češko plemstvo politično ozko spojeno s svojim narodom in da bode vedno zastopalo nedeljivost češkega kraljestva kakor tudi načelo narodne enakopravnosti, katero pa on razume tako, da pripadajo večini z večjimi dolžnostmi tudi večje pravice.

DEMONSTRACIJE V TRSTU.

Trst, 6. maja: Včeraj opoldne je došlo na poziv društva za ljudsko vseučilišče kakih 150 izletnikov iz Padove in to z ladijo iz Benetk. Na molu Sv. Pavla so jih slovesno sprejeli in na to vodili v mesto. V sprevodu so pa začeli Tržačani peti Garibaldijevo in Oberdankovo himno, vsled česar je policija spreved razgnala in prepovedala tudi slovesno prestavo v gledališču.

BOLGARIJA PROTI MENIHOM.

Sofija, 6. maja: Bolgarija hoče prepovedati vse inozemske šole, ker se boji, da bi se ne širila v deželo katoliška propaganda in bi menihi ne osnovali katoliških šol.

HRVATSKI SABOR.

Zagreb, 5. maja: Včerajšnja seja sabora se ni mogla vršiti, ker je došlo premalo poslancev. Večina je izostala namenoma, da se prepreči interpelacija frankovcev v zadevi volitev v Brodu, kjer kandidira koalicija dr. Hinkoviča proti nekemu frankovcu, ker bi bili frankovci interpelacijo izrabljali v agitacijske svrhe. Prihodnja seja bo v soboto.

GENERALNA STAVKA V DÜNKIRCHENU NA FRANCOSKEM.

Düinkirchen, 5. maja: Položaj je še vedno resen. V mestu je ustavljen vsak promet. Banke in trgovine so še vedno zaprte. Mesto se nahaja v neke vrste obsednem stanju. Glavna križotja, dohodi k pristanišču in trgi v pristanišču so zasedeni po vojaki. Po mestih patrolira kavalerija in orožništvo. Včeraj je prišlo zopet do hudih spopadov med stavkujočimi in dragonci. Podprefekta (okrajnega glavarja) je napadel neki mož z nožem. Napadalec je zamogel pobegniti. Iz Pariza je bil odposlan sem član načelstva centralne zveze, ki opominja na mir in treznost.

Düinkirchen, 5. maja: Po nekem shodu v delavski borzi so zborovalci priredili na ulici demonstracijo, pri čemur so demonstrantje psovali policijske agente in orožnike ter jih obmetavali s kamenjem. Policija in orožništvo sta šla z golimi sabljami na demonstrante, od katerih jih je bilo več lahko ranjenih. Trinajst demonstrantov je bilo aretiranih.

Po svetu.

Novoodkrite jame v Moravskem Krasu. V binokosnih praznikih bodo slavnostno odprte novoodkrite jame v Moravskem Krasu, jame »Pukvina« in »Katarinska«. Obe je odkril jamski odsek »Prirodopisnega kluba v Brnu« pod vodstvom speleologa dr. Absolona; »Punkvino«, ki sega do Pustega žleba blizu iztoka Punkve, dne 26. kimovca 1909, »Katarinsko«, ki je podaljšek znane »Katarinske stolnice« v Suhem žlebu, dne 10. vinotoka 1909. Nove jame se odlikujejo po krasnih kapnikih in zelo lepih in velikih dvoranah, so dobro urejene in električno razsvetljene in bodo gotovo privlačna sila srednje Evrope. Oficijelna otvoritev novih jam se vrši v soboto dne 14. vel. travna in so k nji povabljene češke in druge znanstvene korporacije in češka narodna društva. V nedeljo, dne 15. velikega travna bodo izročene jame javnosti.

»Zeppelin« na severni tečaj. V Berlinu se je vršila seja delovnega odbora »Zeppelinovega« potovanja na severni tečaj. Seja, pri kateri je bil navzoč sam Zeppelin, je sklenila preiskati, če je sedanji tip »Zeppelina« sploh sposoben, da bi odšel v severni zrak. Nameravani ekspedicijski se pridružita dva vseučiliška profesorja.

Blaznik v kavarni. V neki dunajski kavarni je sedel neki gost več ur, proti poldnevju se je pa začel naenkrat slačiti. Rešilni oddelek je takoj priskočil in ga predal psihijatrom, ki so dognali blaznost. Mož je zasebnik Finke iz Južnega Ogorskega in je imel seboj 5600 kron v denarju; v žepu pa dve hranilni knjižici za 63000 in 4000 K.

Nepredvidni kanonirji. Trije kanonirji so našli blizu smodnišnice v Blumannu pri Dunajskem Novem mestu kanonsko kroglo, katero je eden pobral in jo od vseh strani ogledoval. Pri tem mu je pa padla iz roke in eksplodirala. Delci raznešene kroglice so leteli na vse strani in so vse tri vojake težko ranili po obrazu in na rokah. Najhujše je ranjen neki Wichtl, kateremu je uničeno tudi oko. Vse vojake so našli nezavestne in so jih spravili v bolnišnico v Dunajsko Novo mesto.

Tatvina v muzeju. Iz Kristijanije se javlja, da je nekdo ukradel iz zgodovinskega muzeja starin 75 redkih zlatih prstanov, zapestnic in kolajn, ki so nenadomestljive. Njihova cena znaša v zlatu kakih 5000 kron, vendar je pa njihova stvarna cena neprecenljiva.

Nenadna smrt poslančeva. V drugi saški komori v Draždanih se je zgodil naslednji slučaj. Konservativni poslanec veleposestnik Siebert iz Liebena na češki meji je padel po daljšem govoru od kapi zadet na tla in je zdihnil v par trenutkih. Sejo so takoj zaključili.

Moderna reklama na Dunaju. Posestnik neke vinarne na Dunaju pošilja po mestu v odprtem vozu štiri gologlave moške, kateri nosijo na svojih glavah črno-rdeč napis »Wolfs-Gerstlthof eröffnet«. Ta četvorica mora biti tudi pri raznih prireditvah pri rezerviranih mizah. Seveda je ta reklama zelo uspešna, ker vzbuja splošno pozornost.

Anatomska redkost. Mladi čevljar Tacamoni iz Poggibonsi v Italiji je prišel te dni na nabor, pri čemur so zdravniki začudeni dognali, da Tacamoni nima srca na pravem mestu, oziroma, da ima srce na pravi strani, jetra pa na levi. To je zelo redek pojav. Fant je močen, zdrav in popolnoma normalen.

Za iznajditelja Martinovega jekla. Avstrijske jeklarne so darovale za zbirko v korist iznajditelju Martinovega jekla 20.000 kron, ogorske pa 10.000 K. Zbirka se še nadaljuje in upati je, da bode kdo daroval še večji znesek.

Ušli so ujetniki. Iz jetnišnice v Galacu na Rumunskem so ušli jetniki v velikem številu. Za seboj so zapustili sled na avstrijsko stran. Vojake, ki so jih dotično noč stražili, so zaprli.

Inserati v »Narodnem Dnevniku« imajo najboljši uspeh.

Kapunov grad

posestvo poleg kapucinskega mosta v Celju, na prijetni višini ležeč je **naprodaj.**

Lega krasna in zdrava, divni razgled čez mesto Celje in okolico. Vodovod vpeljan.

Poleg grada je prilično 4 orale zemljišča, vrt za zelenjavo, plemenito trsje in nasajeno sadno drevje, njiva, travnik in senčnati gozd, kateri meji na mestni log celjski. Za stavbišča brezprimerno lepa lega. — Pojasnila daje

Anton Cvenkel, trgovec in posestnik, Št. Peter v Savinski dolini. 292 3-3

Slikar in pleskar

prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela, kakor slikanje sob, cerkev, črkoslikarstvo na steklo, les itd. — Priporoča se za mnogobrojna naročila. Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Viktor Bevc, Celje

Nahrbtnike (Rucksäcke)

dekoratione za sobe z lepimi celjskimi in umetnimi slikami, torbice za trg se dobijo pri trdki

Goričar & Leskovšek v Celju

zastopstvo in glavna zaloga pravih zlatih peresnikov (Goldfüllfederhalter) po raznih cenah.

177 88-18

†

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjava žalostno vest, da je najina preljubljena hčerka

Ladislava

v nežni starosti 11 mesecev po mučni bolezni danes 6. maja ob 1. uri zjutraj na večno zaspala.

Bodi ji večni mir!

Zidanmost, dne 6. maja 1910.

304 1

Rupert in Viktorija Tručl.

Edini narodni klepar v Celju

Anton Jošt

Savinska ulica št. 4

prevzema vsa v svojo stroko spadajoča dela in popravila ter se slavnemu p. n. občinstvu najvljudneje priporoča v mnogobrojna naročila. 159 7-7

Trgovski pomočnik

star 18 let, dober prodajalec, v vseh vrstah mešane stroke dobro izurjen, želi službo premeniti takoj ali v nekaj tednih. Ponudbe se naj blagovolijo pošiljati pod »Pošten« poste restante, Muta, Štajersko. 3-3

Sukna

in modno blago za obleke

priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno

v Humpolcu na Češkem.

Vzorec franco. 98

Tiskovine v moderni obliki so dandanes, kakor znano, potreba vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navadno vsled pomanjkanja časa neprečitane v koš. Sleherni, ki to upošteva in deluje dosledno v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker se prejemniku vsili nehote prepričanje, da deluje z vzornim podjetjem, katero se potruji v vsakem oziru izvršiti naročilo skrajno natančno in z namenu potrebnim učinkom. Zavod, ustrežajoč vsem zahtevam na polju moderne tiskarske tehnike je Zvezna tiskarna v Celju, Schillerjeva cesta št. 3. — Založena z modernimi črkami in okraski, kakor tudi opremljena z brzotisknimi stroji najnovejše konstrukcije in zlagalnimi pristroji je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenjene stranke. — Naročila izvršuje točno in solidno. — Cene nizke.

